

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความรู้และความตระหนัก
ในประวัติศาสตร์ไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การสอนแบบเล่าเรื่อง ซึ่งผู้วิจัยแบ่ง
วิธีดำเนินการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างโปรแกรมส่งเสริมความรู้และความตระหนักในประวัติศาสตร์ไทย
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การสอนแบบเล่าเรื่อง

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้โปรแกรมส่งเสริมความรู้และความตระหนักในประวัติศาสตร์ไทย
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การสอนแบบเล่าเรื่อง

ขั้นตอนที่ 3 การปรับปรุงโปรแกรมส่งเสริมความรู้และความตระหนักในประวัติศาสตร์ไทย
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การสอนแบบเล่าเรื่อง

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างโปรแกรมส่งเสริมความรู้และความตระหนักในประวัติศาสตร์ไทย
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การสอนแบบเล่าเรื่อง มีวิธีการตามลำดับดังต่อไปนี้

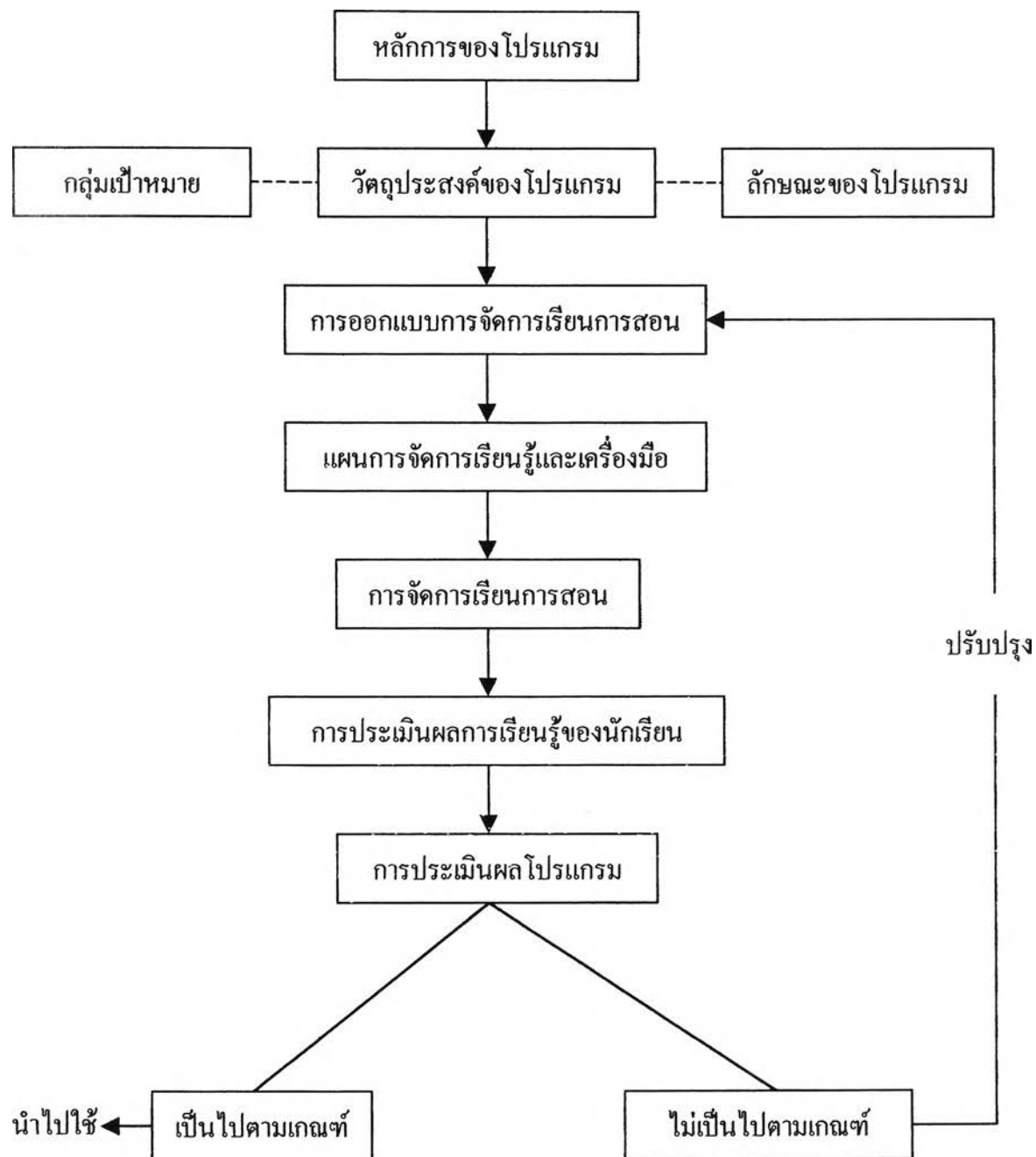
1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน

ผู้วิจัยได้ศึกษาปรัชญาประวัติศาสตร์แนววิเคราะห์ หลักการ แนวการจัดการเรียน
การสอน การประเมินผล และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนประวัติศาสตร์และการสอนแบบเล่าเรื่อง
รวมถึงศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระ
การเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับโปรแกรม วิธีสร้าง
โปรแกรม รูปแบบการพัฒนาโปรแกรมและการประเมิน โปรแกรมจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
นอกจากนี้ ได้สัมภาษณ์ผู้สอนประวัติศาสตร์ไทยในระดับประถมศึกษา และสอบถามความคิดเห็นของ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ไทยในปัจจุบัน

2. กำหนดกรอบแนวคิดของโปรแกรม

ผู้วิจัยสังเคราะห์ข้อมูลที่ศึกษาค้นคว้าจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานในข้อ 1 มาสร้างเป็นกรอบแนวคิดของโปรแกรมส่งเสริมความรู้และความตระหนักในประวัติศาสตร์ไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การสอนแบบเล่าเรื่อง ซึ่งประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ กลุ่มเป้าหมาย ลักษณะของโปรแกรม การออกแบบการจัดการเรียนการสอน แผนการจัดการเรียนรู้ และเครื่องมือ การจัดการเรียนการสอน การประเมินผลการเรียนรู้ และการประเมินผลโปรแกรม ซึ่งมีรายละเอียดในแผนภูมิที่ 2 ดังนี้

แผนภูมิที่ 2 กรอบแนวคิดของโปรแกรมส่งเสริมความรู้และความตระหนักในประวัติศาสตร์ไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การสอนแบบเล่าเรื่อง

ผู้วิจัยนำกรอบแนวคิดมากำหนดรายละเอียดของโปรแกรมส่งเสริมความรู้และความตระหนัก
ในประวัติศาสตร์ไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยให้การสอนแบบเล่าเรื่อง ดังนี้

1) หลักการของโปรแกรม

1. เน้นให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกร่วมในสิ่งที่เรียน ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยความ
ความเข้าใจ สามารถคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่าสิ่งที่เรียนและนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้

2. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติเองในการเรียนการสอนทุกขั้นตอนเพื่อ
ผู้เรียนจะได้ค้นพบความรู้ด้วยตนเองเกิดเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมาย

3. ให้ผู้เรียนมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มเพื่อจะได้เรียนรู้ด้วยกัน แลกเปลี่ยน
ประสบการณ์และความคิดเห็นซึ่งกันและกันซึ่งกันและกัน

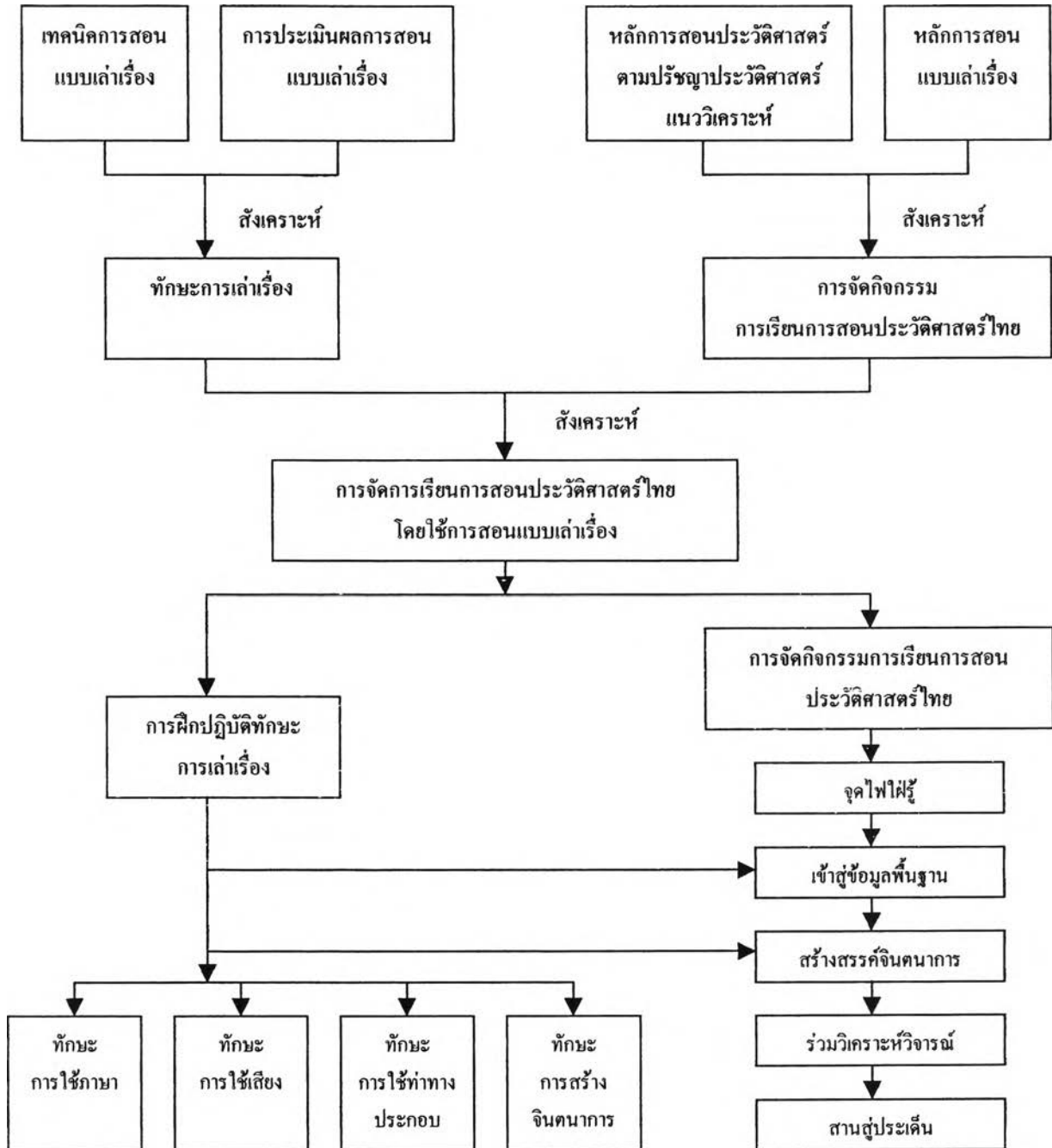
2) วัตถุประสงค์ของโปรแกรมคือ เพื่อส่งเสริมความรู้และความตระหนักใน
ประวัติศาสตร์ไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยให้การสอนแบบเล่าเรื่อง

3) กลุ่มเป้าหมายคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่สนใจและได้รับความเห็นชอบจากผู้ปกครองในการเข้าร่วมโปรแกรม

4) ลักษณะของ โปรแกรม เป็นโปรแกรมเสริมหลักสูตร จัดนอกเวลาเรียนปกติ
จำนวน 10 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน วันละ 1 คาบ คาบละ 50 นาที

5) การออกแบบการจัดการเรียนการสอน ผู้วิจัยออกแบบการจัดการเรียนการสอน
ประวัติศาสตร์ไทยโดยให้การสอนแบบเล่าเรื่อง โดยอาศัยพื้นฐานจากแนวการจัดการเรียนการสอน
ประวัติศาสตร์ไทยตามปรัชญาประวัติศาสตร์แนววิเคราะห์และแนวการจัดการเรียนการสอนแบบ
เล่าเรื่อง ซึ่งมีรายละเอียดตามแผนภูมิที่ 3 ดังนี้

แผนภูมิที่ 3 กรอบการออกแบบการจัดการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ไทยโดยใช้การสอนแบบเล่าเรื่อง

6) แผนการจัดการเรียนรู้และเครื่องมือ

6.1 แผนการจัดการเรียนรู้ คือ แผนการจัดกิจกรรม ซึ่งประกอบด้วย แผนการฝึกปฏิบัติทักษะการเล่าเรื่อง จำนวน 5 แผน และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ประวัติศาสตร์ไทย จำนวน 6 แผน

6.2 เครื่องมือ ประกอบด้วย เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้และ เครื่องมือประเมินผลโปรแกรม ได้แก่ แบบสอบถามรู้ แบบวัดความตระหนักในประวัติศาสตร์ไทย และแบบสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับการเข้าร่วมโปรแกรม

7) การจัดการเรียนการสอน คือ การนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้ดำเนินการสอน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งเข้าร่วมโปรแกรม

8) การประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียน ประเมินจากแบบสอบถามรู้ ในประวัติศาสตร์ไทย

9) การประเมินผลโปรแกรม พิจารณาจากเกณฑ์การประเมิน ดังต่อไปนี้

9.1 นักเรียนมีคะแนนความรู้ในประวัติศาสตร์ไทยหลังการเข้าร่วมโปรแกรม สูงกว่าก่อนการเข้าร่วม โปรแกรมและสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

9.2 นักเรียนมีคะแนนความตระหนักในประวัติศาสตร์ไทยหลังการเข้าร่วม โปรแกรมสูงกว่าก่อนการเข้าร่วม โปรแกรม

9.3 นักเรียนเห็นว่าโปรแกรมมีความเหมาะสมระดับปานกลางขึ้นไป

หากผลการประเมิน โปรแกรมเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้างต้นทุกข้อ แสดงว่า โปรแกรมที่พัฒนาขึ้นสามารถส่งเสริมความรู้และความตระหนักในประวัติศาสตร์ไทยให้กับ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ได้ อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยจะนำข้อสังเกตตลอดจนปัญหาต่างๆที่พบใน ขณะทำการทดลองมาวิเคราะห์ และปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ แล้วนำเสนอเป็น โปรแกรม ฉบับสมบูรณ์ หากผลการประเมิน โปรแกรมไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้างต้นทุกข้อ ผู้วิจัยจะกลับไปพิจารณาการออกแบบการจัดการเรียนการสอน แล้วนำโปรแกรมไปทดลองใช้ใหม่

3. การกำหนดเนื้อหาประวัติศาสตร์ไทย

เนื้อหาประวัติศาสตร์ไทยที่ใช้สอนคือ เรื่องวีรกรรมไทย ซึ่งแบ่งเป็นสองหัวข้อคือ สมเด็จพระนเรศวรมหาราชและสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช โดยมีขอบเขตของเนื้อหาในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ขอบเขตและรายละเอียดของเนื้อหา

หัวข้อ	เนื้อหา	รายละเอียดของเนื้อหา
สมเด็จพระนเรศวรมหาราช	พระราชประวัติ	1. พระราชประวัติ 2. สงครามช้างเผือก 3. ชีวิตในแผ่นดินพม่า
	พระราชกรณียกิจสำคัญ	1. การเสียกรุงครั้งที่ 1 2. ผลเสียที่เกิดขึ้นหลังการเสียกรุงครั้งที่ 1 3. การประกาศอิสรภาพ 4. การกอบกู้เอกราชครั้งที่ 1
	อนุสาวรีย์สำคัญ	1. อนุสรณ์ดอนเจดีย์
สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช	พระราชประวัติ	1. พระราชประวัติ
	พระราชกรณียกิจสำคัญ	1. การเสียกรุงครั้งที่ 2 2. การกอบกู้เอกราชครั้งที่ 2
	การตั้งราชธานี	1. การตั้งกรุงธนบุรีเป็นราชธานี

4. การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้และเครื่องมือ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

4.1 แผนการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ คือ แผนการจัดกิจกรรม ซึ่งประกอบด้วย แผนฝึกปฏิบัติทักษะการเล่าเรื่อง และ แผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนประวัติศาสตร์ไทย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

4.1.1 กำหนดรายละเอียดของแผนฝึกปฏิบัติทักษะการเล่าเรื่อง ประกอบด้วย แนวคิด จุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรม เวลา ทักษะที่ใช้ฝึกปฏิบัติ การประเมินผลและสื่อ จำนวน 5 แผน และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนประวัติศาสตร์ไทย ซึ่งประกอบด้วยแนวคิด จุดประสงค์ ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอน เนื้อหา สื่อ การวัดและประเมินผล จำนวน 6 แผน (รายละเอียดในภาคผนวก ข) โดยใช้เวลารวม 35 คาบ คาบละ 50 นาที ดังนี้

1) แผนฝึกปฏิบัติทักษะการเล่าเรื่อง ใช้เวลาในการฝึกรวม 5 คาบ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

แผนฝึกปฏิบัติการเล่าเรื่องที่ 1 ทักษะการใช้ภาษาและทักษะการสร้างจินตนาการ ใช้เวลาในการฝึก 1 คาบ

แผนฝึกปฏิบัติการเล่าเรื่องที่ 2 ทักษะการสร้างจินตนาการ ใช้เวลาในการฝึก 1 คาบ

แผนฝึกปฏิบัติการเล่าเรื่องที่ 3 ทักษะการใช้เสียง ใช้เวลาในการฝึก 1 คาบ

แผนฝึกปฏิบัติการเล่าเรื่องที่ 4 ทักษะการใช้ท่าทางประกอบและทักษะการสร้างจินตนาการ ใช้เวลาในการฝึก 1 คาบ

แผนฝึกปฏิบัติการเล่าเรื่องที่ 5 การประเมินผลการใช้ทักษะการเล่าเรื่อง ใช้เวลาในการประเมินผล 1 คาบ

2) แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ไทย ใช้เวลาในการสอนรวม 30 คาบ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

แผนการจัดกิจกรรมที่ 1 พระราชประวัติสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ใช้เวลาในการสอนตามขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ไทย รวม 4 คาบ

แผนการจัดกิจกรรมที่ 2 พระราชกรณียกิจสำคัญของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ใช้เวลาในการสอนตามขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ไทย รวม 9 คาบ

แผนการจัดกิจกรรมที่ 3 อนุสาวรีย์สำคัญของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ใช้เวลาในการสอนตามขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ไทย รวม 4 คาบ

แผนการจัดกิจกรรมที่ 4 พระราชประวัติสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ใช้เวลาในการสอนตามขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ไทย รวม 3 คาบ

แผนการจัดกิจกรรมที่ 5 พระราชกรณียกิจสำคัญของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ใช้เวลาในการสอนตามขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ไทย รวม 5 คาบ

แผนการจัดกิจกรรมที่ 6 การตั้งราชธานีในสมัยของสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ใช้เวลาในการสอนตามขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ไทย รวม 5 คาบ

4.1.2 นำแผนฝึกปฏิบัติทักษะการเล่าเรื่องและแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ไทยไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ ลักษณะการจัดกิจกรรม และการประเมินผล แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

4.1.3 นำแผนฝึกปฏิบัติทักษะการเล่าเรื่องและแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ไทยที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว อย่างละ 1 แผน ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่

กลุ่มตัวอย่างเพื่อดูความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนการสอนกับระยะเวลาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง

4.1.4 นำแผนฝึกปฏิบัติทักษะการเล่าเรื่องและแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนประวัติศาสตร์ไทยที่ปรับปรุงแก้ไขครั้งที่ 2 ไปทดลองใช้อีกครั้งหนึ่งกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถมจำนวน 20 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและไม่ใช่นักเรียนกลุ่มเดิม

4.2 เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้

เครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ที่ใช้ในโปรแกรมส่งเสริมความรู้และความตระหนักในประวัติศาสตร์ไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การสอนแบบเล่าเรื่อง คือ แบบสอบความรู้ในประวัติศาสตร์ไทย ซึ่งเป็นเครื่องมือที่นำไปใช้ในการประเมินผลโปรแกรมด้วย

4.3 เครื่องมือประเมินผลโปรแกรม

4.3.1 แบบสอบความรู้ในประวัติศาสตร์ไทย

1) ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเกี่ยวกับการสร้างแบบสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งใช้วัดด้านพุทธิพิสัยจากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2) สร้างแบบวัดความรู้ในประวัติศาสตร์ไทยซึ่งมีรายละเอียดครอบคลุมเนื้อหาเรื่องวีรกรรมวีรบุรุษไทยเพื่อวัดความรู้ความจำ ความเข้าใจ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินค่า และการนำไปใช้ จำนวน 25 ข้อ

3) นำแบบสอบความรู้ในประวัติศาสตร์ไทยไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา คุณลักษณะที่ต้องการวัดและความเหมาะสมในการใช้ภาษา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

4) นำแบบสอบความรู้ในประวัติศาสตร์ไทยที่ได้รับการปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถมจำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จากนั้นนำมาหาคุณภาพโดยการวิเคราะห์รายข้อเพื่อหาค่าอำนาจจำแนก (D) และหาค่าระดับความยาก (P) แล้วคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ค่าระดับความยากตั้งแต่ 0.20 - 0.80 นำข้อสอบที่ไม่อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดมาปรับปรุงแก้ไขใหม่ จากนั้นนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม จำนวน 20 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มเดิมและไม่ใช่อีกกลุ่มตัวอย่าง นำข้อสอบมาปรับปรุงให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด แล้วหาคุณภาพของแบบสอบความรู้ข้อสอบอีกเรื่อง ซึ่งได้

ข้อสอบทั้งหมดจำนวน 20 ข้อ โดยมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.20 – 0.91 ค่าระดับความยากอยู่ระหว่าง 0.20 – 0.79 และวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบสอบความรู้ตอนที่ 1 จากสูตรคูเดอร์ริชาร์ดสัน (KR20) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS FOR WINDOW ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงเท่ากับ 0.78 ส่วนแบบสอบความรู้ตอนที่ 2 หาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS FOR WINDOW ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง 0.63 (รายละเอียดในภาคผนวก ง) ซึ่งรายละเอียดเกี่ยวกับแบบสอบความรู้ในประวัติศาสตร์ไทยแสดงในตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 โครงสร้างแบบสอบความรู้ในประวัติศาสตร์ไทยและจำนวนข้อ

พฤติกรรม	ความรู้	ความ	การ	การ	การ	การ	รวม
เนื้อหา	ความจำ	เข้าใจ	วิเคราะห์	สังเคราะห์	ประเมินค่า	นำไปใช้	(ข้อ)
	5%	15%	20%	10%	25%	25%	
วีรกรรมไทย	1	3	4	2	5	5	20

แบบสอบความรู้ในประวัติศาสตร์ไทยมีคะแนนเต็ม 25 คะแนน ซึ่งลักษณะของแบบสอบความรู้แบ่งออกเป็นสองตอนคือ

ตอนที่ 1 แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 17 ข้อ คะแนนเต็ม 17 คะแนน กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนคือ ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิดหรือไม่ตอบให้ 0 คะแนน

ตอนที่ 2 แบบอัตนัย จำนวน 3 ข้อ คะแนนเต็ม 8 คะแนน ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้
ข้อ 1 คะแนนเต็ม 3 คะแนน เกณฑ์การให้คะแนนประกอบด้วยลักษณะเด่นและการกระทำซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ลักษณะเด่น 2 คะแนน

ให้ 0 คะแนน สำหรับลักษณะเด่นที่ผิดหรือไม่ตอบ

ให้ 1 คะแนน สำหรับลักษณะเด่นที่ถูกแต่ไม่ใช่ลักษณะเด่นที่สุด

ให้ 2 คะแนน สำหรับลักษณะเด่นที่ถูกและเป็นลักษณะเด่นที่สุด

การกระทำ 1 คะแนน

ให้ 0 คะแนน สำหรับการกระทำที่ไม่สอดคล้องกับลักษณะเด่นหรือ
ไม่ตอบ

ให้ 0.5 คะแนน สำหรับการกระทำที่สอดคล้องกับลักษณะเด่นที่ถูกต้อง
แต่ไม่ใช่ลักษณะเด่นที่สุด

ให้ 1 คะแนน สำหรับการกระทำที่สอดคล้องกับลักษณะเด่นที่ถูกต้องและ
เป็นลักษณะเด่นที่สุด

ข้อ 2 คะแนนเต็ม 3 คะแนน เกณฑ์การให้คะแนนประกอบด้วย คำตอบ เหตุผล
ประกอบและการยกตัวอย่างซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

คำตอบ 1 คะแนน

ให้ 0 คะแนน สำหรับคำตอบที่ผิดหรือไม่ตอบ

ให้ 1 คะแนน สำหรับคำตอบที่ถูกต้อง

เหตุผลประกอบ 1 คะแนน

ให้ 0 คะแนน สำหรับเหตุผลที่ไม่สอดคล้องกับคำตอบที่ถูกต้องหรือไม่ตอบ

ให้ 1 คะแนน สำหรับเหตุผลที่สอดคล้องกับคำตอบที่ถูกต้อง

การยกตัวอย่าง 1 คะแนน

ให้ 0 คะแนน สำหรับตัวอย่างที่ไม่สอดคล้องกับคำตอบและเหตุผลที่ถูกต้อง
หรือไม่ตอบ

ให้ 0.5 คะแนน สำหรับตัวอย่างที่สอดคล้องกับคำตอบที่ถูกต้องหรือเหตุผล
ที่ถูกต้อง

ให้ 1 คะแนน สำหรับตัวอย่างที่สอดคล้องกับคำตอบและเหตุผลที่ถูกต้อง

ข้อ 3 คะแนนเต็ม 2 คะแนน เกณฑ์การให้คะแนนประกอบด้วยความคิดเห็นและ
เหตุผลประกอบ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ให้ 0 คะแนน สำหรับผู้ไม่ตอบ

ให้ 1 คะแนน สำหรับเหตุผลที่สอดคล้องกับคำตอบน้อยมาก

ให้ 2 คะแนน สำหรับเหตุผลที่สอดคล้องกับคำตอบ

4.3.2 แบบวัดความตระหนักในประวัติศาสตร์ไทย

1) ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม
ความตระหนัก วิธีการวัดความตระหนักในรูปแบบต่างๆ และการสร้างแบบวัดความตระหนัก

2) ศึกษาค้นคว้าเอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความหมายของคำว่า ประวัติศาสตร์ และจุดมุ่งหมายของการเรียนประวัติศาสตร์

3) นำความหมายของคำว่า ประวัติศาสตร์ และจุดมุ่งหมายของการเรียน ประวัติศาสตร์ มาจัดหมวดหมู่ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ ด้านที่เกี่ยวกับความรู้ และด้านที่เกี่ยวกับการนำไปใช้ ซึ่งมีรายละเอียดในตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 การจัดหมวดหมู่ความหมายของคำว่า ประวัติศาสตร์ และจุดมุ่งหมายของการเรียน ประวัติศาสตร์

	ความหมายคำว่าประวัติศาสตร์	จุดมุ่งหมายของการเรียนประวัติศาสตร์
ความรู้	<ul style="list-style-type: none"> ● การประมวลวิชาการ ความรู้ ประสบการณ์ และเรื่องราวทั้งหลายของมนุษย์ ● เรื่องที่เกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ในอดีต ซึ่งได้สอบสวน ค้นคว้า และบันทึกไว้อย่างเป็นระเบียบ ● การศึกษาให้รู้เกี่ยวกับพฤติกรรมต่างๆของมนุษย์ที่เกิดขึ้นในช่วงใดช่วงหนึ่งของอดีต ● การศึกษาเพื่อเข้าใจอดีตของสังคมมนุษย์ในมิติของเวลา ● การศึกษาเพื่อจะเข้าใจและอธิบายว่า เหตุการณ์สำคัญในอดีตเกิดขึ้น และดำเนินไปอย่างไร 	<ul style="list-style-type: none"> ● ให้มีความรู้เกี่ยวกับการตั้งตัว และความเจริญของบ้านเกิดเมืองนอน ● รู้ประวัติ ความเป็นมา และลักษณะภูมิประเทศ สภาพแวดล้อมของชาติ ● เข้าใจในเรื่องชาติที่ตนอยู่ อยู่ที่คนนอน และเรื่องของสัญชาติ ● มีความเข้าใจเรื่องของการใช้เหตุผล และศีลธรรม ● รู้จักคุณงามความดีของบุคคลทั่วไปในประวัติศาสตร์
การนำไปใช้	<ul style="list-style-type: none"> ● การสร้างประสบการณ์ในอดีตที่เห็นว่ามีคุณค่าขึ้นมาใหม่ โดยอาศัยหลักฐานต่างๆ ประกอบกับความคิด และการตีความของนักประวัติศาสตร์ 	<ul style="list-style-type: none"> ● ดำเนินชีวิตอย่างมีสติรอบคอบ และมีทักษะในการทำงาน เพื่อหลีกเลี่ยงข้อผิดพลาด ● รู้จักหน้าที่ของตนที่พึงมีต่อชาติ และรักษามรดกของบรรพบุรุษที่สืบทอดกันมา ● ภาคภูมิใจในสัญชาติและไม่ดูถูกชาติอื่น ปลูกฝังความมีคุณธรรม และความเป็นนักประวัติศาสตร์ ● คิดโดยใช้เหตุผล กล้ายอมรับความจริง เสียสละ อดทน ขยัน บำเพ็ญตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม

4) จากการจัดหมวดหมู่ความหมายของคำว่า ประวัติศาสตร์ และจุดมุ่งหมายของการเรียนประวัติศาสตร์ สามารถกำหนดคุณลักษณะที่ต้องการวัดความตระหนักในประวัติศาสตร์ไทยออกเป็น 2 ด้าน คือ

1. การเห็นคุณค่าของความรู้จากการเรียนประวัติศาสตร์ไทย ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 หัวข้อ คือ

ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์

การสำนึกในบุญคุณของพระมหากษัตริย์

2. การเห็นคุณค่าของการนำความรู้ที่ได้จากการเรียนประวัติศาสตร์ไทยไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 หัวข้อ คือ

คุณธรรม

หน้าที่ต่อชาติ

5) สร้างแบบวัดความตระหนักในประวัติศาสตร์ไทยซึ่งมีรายละเอียดครอบคลุมคุณลักษณะที่ต้องการวัด จำนวน 30 ข้อ

6) นำแบบวัดความตระหนักในประวัติศาสตร์ไทยไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความครอบคลุมของคุณลักษณะที่ต้องการวัด เสนอแนะการให้คะแนน การใช้ภาษาในการสื่อความหมายและลักษณะของข้อความทางบวกและทางลบแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ

7) นำแบบวัดความตระหนักในประวัติศาสตร์ไทยที่ผ่านการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อคุณลักษณะการใช้ภาษา ความชัดเจนของคำถาม รวมถึงเวลาที่จะใช้ในการทำ แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อตามวิธีการแจกแจงแบบที จากนั้นคัดเลือกคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป นำคำถามที่ไม่อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนดไว้มาปรับปรุงแก้ไขใหม่

8) นำแบบวัดความตระหนักในประวัติศาสตร์ไทยที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ครั้งที่ 2 กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม จำนวน 20 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มเดิมและไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง นำคำถามที่ไม่อยู่ในเกณฑ์มาปรับปรุงแก้ไขและนำมาวิเคราะห์หาคุณภาพอีกครั้งหนึ่ง โดยหาค่าอำนาจจำแนก และค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงจากสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS FOR WINDOW ซึ่งจะได้คำถามทั้งสิ้นจำนวน 20 ข้อ โดยมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 1.82 – 7.32

และค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบวัดความตระหนักในประวัติศาสตร์ไทยเท่ากับ 0.82 (รายละเอียดในภาคผนวก ง) ซึ่งมีรายละเอียดของแบบวัดความตระหนักในประวัติศาสตร์ไทย แสดงในตารางที่ 4 ดังนี้

ตารางที่ 4 โครงสร้างแบบวัดความตระหนักในประวัติศาสตร์ไทยและจำนวนข้อ

องค์ประกอบของความตระหนัก	ความรู้		การนำไปใช้		รวม (ข้อ)
	การเรียนรู้ประวัติศาสตร์ทำให้เข้าใจความเป็นมาของชาติ วัฒนธรรม รู้จักสังคมของตนเองช่วยปลูกฝังความรักและภาคภูมิใจในชาติรวมถึงเห็นคุณค่าที่จะต้องธำรงความเป็นชาติสืบต่อไป	การสำนึกบุญคุณพระมหากษัตริย์	หน้าที่ต่อชาติ (ข้อ)	คุณธรรม (ข้อ)	
ด้านความรู้ความเข้าใจ	1	2	-	-	3
ด้านอารมณ์ความรู้สึก	1	1	5	3	10
ด้านพฤติกรรม	-	-	3	4	7
รวม (ข้อ)	2	3	8	7	20

แบบวัดความตระหนักในประวัติศาสตร์ไทย ประกอบด้วย ข้อความเชิงนิมิต (Positive) ซึ่งเป็นข้อความทางบวกและข้อความเชิงนิเสธ (Negative) ซึ่งเป็นข้อความทางลบ มีลักษณะการตอบเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามแบบของลิเคอร์ต (Likert) มีจำนวน 20 ข้อ คะแนนเต็ม 100 คะแนน ซึ่งมีรายละเอียดของเกณฑ์การตรวจให้คะแนนดังนี้

ระดับความตระหนัก	ข้อความทางบวก	ข้อความทางลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5 คะแนน	1 คะแนน
เห็นด้วย	4 คะแนน	2 คะแนน
ไม่แน่ใจ	3 คะแนน	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	2 คะแนน	4 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1 คะแนน	5 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนความตระหนักในประวัติศาสตร์ไทย มีดังนี้

4.50 - 5.00	หมายถึง	ความตระหนักในประวัติศาสตร์ไทยสูง
3.50 - 4.49	หมายถึง	ความตระหนักในประวัติศาสตร์ไทยค่อนข้างสูง
2.50 - 3.49	หมายถึง	ความตระหนักในประวัติศาสตร์ไทยปานกลาง
1.50 - 2.49	หมายถึง	ความตระหนักในประวัติศาสตร์ไทยค่อนข้างต่ำ
1.00 - 1.49	หมายถึง	ความตระหนักในประวัติศาสตร์ไทยต่ำ

4.3.3 แบบสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับการเข้าร่วมโปรแกรม

1) ศึกษาหลักเกณฑ์การสร้างแบบสอบถามจากหนังสือและเอกสารเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล

2) กำหนดลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับการเข้าร่วมโปรแกรม มีสาระครอบคลุมเกี่ยวกับการเรียนรู้ ความรู้สึกเกี่ยวกับสิ่งที่เรียนรู้และเวลาในการเรียนรู้ โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามปลายปิด ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง น้อย ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด

กำหนดน้ำหนักคะแนนในแบบสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับการเข้าร่วมโปรแกรม ดังนี้

ระดับความเหมาะสม	คะแนน
มาก	3
ปานกลาง	2
น้อย	1

กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายคะแนน ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	ความหมาย
2.50 – 3.00	เหมาะสมมาก
1.50 – 2.49	เหมาะสมปานกลาง
1.00 – 1.49	เหมาะสมน้อย

3) นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่านตรวจสอบเกี่ยวกับความเหมาะสมในด้านเนื้อหาและการใช้ภาษา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

4) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม จำนวน 30 คน นำมาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำไปทดลองใช้อีกครั้งกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม จำนวน 20 คน

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้โปรแกรมส่งเสริมความรู้และความตระหนักในประวัติศาสตร์ไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การสอนแบบเล่าเรื่อง

รายละเอียดของการดำเนินการทดลองใช้โปรแกรม มีดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ซึ่งโรงเรียนมีลักษณะดังนี้

1) เป็นโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ มีนักเรียนประมาณ 1,500 คน อาจารย์ประมาณ 100 คน เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลจนถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนตั้งอยู่ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2) เป็นโรงเรียนที่ก่อตั้งขึ้นเพื่อเป็นห้องทดลองหรือห้องปฏิบัติการของ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3) นักเรียนส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจอยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างดี

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม ปีการศึกษา 2545 ซึ่งสมัครใจและได้รับความเห็นชอบจากผู้ปกครองในการเข้าร่วมโปรแกรม จำนวน 16 คน

2. วิธีดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้โปรแกรมโดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 ผู้วิจัยวางแผนการทดลองใช้โปรแกรมโดยทำหนังสือขอความร่วมมือในการศึกษาวิจัย เรื่องการพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความรู้และความตระหนักในประวัติศาสตร์ไทยสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การสอนแบบเล่าเรื่องจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ส่งถึง ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายประถม เพื่อแจ้งให้ฝ่ายวิชาการและอาจารย์ใน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทราบกำหนดการในการดำเนินการวิจัย

2.2 ประชาสัมพันธ์และรับสมัครนักเรียนที่มีความสนใจเข้าร่วมโปรแกรม

2.3 นักเรียนฝึกปฏิบัติทักษะการเล่าเรื่องตามแผนฝึกปฏิบัติทักษะการเล่าเรื่อง จำนวน 5 แผน ในระหว่างวันที่ 16 มิถุนายน ถึง 25 มิถุนายน 2546

2.4 ให้นักเรียนทำแบบสอบถามรู้และแบบวัดความตระหนักในประวัติศาสตร์ไทยก่อน เข้าร่วมโปรแกรม (Pre – test) ในวันที่ 27 มิถุนายน 2546

2.5 ผู้วิจัยดำเนินการสอนด้วยตนเองตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ประวัติศาสตร์ไทยโดยใช้การสอนแบบเล่าเรื่อง จำนวน 6 แผน เป็นเวลา 10 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน ในวันอังคาร พุธและพฤหัสบดี นอกเวลาเรียนปกติตั้งแต่เวลา 15.30 – 16.20 น. เริ่มดำเนินการวิจัยใน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ตั้งแต่วันที่ 30 มิถุนายน ถึง วันที่ 26 กันยายน 2546

2.6 ผู้วิจัยให้นักเรียนทำแบบสอบถามรู้ แบบวัดความตระหนักในประวัติศาสตร์ไทย (Post – test) และแบบสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับการเข้าร่วมโปรแกรมในวันที่ 3 ตุลาคม 2546 ในระหว่างดำเนินกิจกรรมในโปรแกรม ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการเล่าเรื่อง การสรุป ความคิดรวบยอด และการบันทึกความรู้สึกรักของนักเรียน

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำคะแนนที่ได้จากการทำแบบสอบถามรู้ แบบวัดความตระหนักในประวัติศาสตร์ ไทย และแบบสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับการเข้าร่วมโปรแกรมมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

3.1 แบบสอบถามรู้ในประวัติศาสตร์ไทย

1) เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ในประวัติศาสตร์ ไทยของนักเรียนก่อนและหลังการเข้าร่วมโปรแกรมโดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) ที่ระดับความมี นัยสำคัญทางสถิติ .05

2) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ในประวัติศาสตร์ไทยของนักเรียนหลัง การเข้าร่วมโปรแกรมโดยใช้การทดสอบค่าทีกับเกณฑ์ที่กำหนด (t-test) ที่ระดับความมีนัยสำคัญทาง สถิติ .05

3.2 แบบวัดความตระหนักในประวัติศาสตร์ไทย

- 1) นำข้อมูลจากแบบวัดความตระหนักในประวัติศาสตร์ไทยของนักเรียนหลังการเข้าร่วมโปรแกรมมาหาค่าเฉลี่ย แล้วนำคะแนนที่ได้มาแปลความหมายตามช่วงคะแนน
- 2) เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความตระหนักในประวัติศาสตร์ไทยของนักเรียนก่อนและหลังการเข้าร่วม โปรแกรม โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test) ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ .05

3.3 แบบสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับการเข้าร่วม โปรแกรม

นำแบบสอบถามประเภทปลายปิดมาหาค่าเฉลี่ย แล้วนำคะแนนที่ได้มาแปลความหมายตามช่วงคะแนน ส่วนแบบสอบถามประเภทปลายเปิด นำเสนอข้อมูลในรูปความเรียง

ขั้นตอนที่ 3 การปรับปรุงโปรแกรมส่งเสริมความรู้และความตระหนักในประวัติศาสตร์ไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การสอนแบบเล่าเรื่อง

ผู้วิจัยศึกษาผลการประเมินโปรแกรมตามเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้ โดยนำข้อสังเกตข้อบกพร่อง ตลอดจนปัญหาต่างๆที่พบในขณะทำการทดลองมาวิเคราะห์ ปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้การจัดกิจกรรมมีความเหมาะสมยิ่งขึ้น แล้วนำเสนอเป็นโปรแกรมส่งเสริมความรู้และความตระหนักในประวัติศาสตร์ไทยสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้การสอนแบบเล่าเรื่อง ฉบับสมบูรณ์